

Falsk ödmjukhet

»Biskopsgårdarna är numera inga slutna borgar där biskopen residerar«

Under de senaste tjugoåren har vi kunnat se hur prästgårdar på landsbygden, och i städerna kyrkoherdevåningar, sålts av i en allt snabbare takt. Landsbygdens prästgårdar har blivit kontor eller privatbostäder. På många sätt har detta varit en naturlig och välmotiverad förändring i takt med att kyrkans och prästens roll förändrats. I min egen stad, Sundsvall, såldes för några år sedan den stora pampiga prästgården.

Pengarna för försäljningen användes till att investera i ett Kyrkans hus som bara på några år blivit en riktig succé och med ändamålsenliga och fräscha lokaler bidragit till ett uppsving för kyrkans olika verksamheter. Kyrkoherdens och stadskommunisternas paradbostäder försvann med försäljningen av prästgården i Sundsvalls innerstad.

Att de stora paradvåningarna försvinner i stadsför-samlingarna är det inget att säga något om. Den representation som kyrkoherden tidigare stod för existerar knappast i dag. Kyrkoherden och hans familj behöver inte längre stå i centrum för stadssocietetens soaréer som de tvingades göra under en tidigare epok. Det är däremot tråkigt att se hur de fina kulturmiljöer som många prästgårdar på landsbygden utgjorde bara sopas undan och försvunnit på några decennier.

Det som jag också tycker är illavarslande och beklagligt är att det, som i exempelvis mitt hemmastift Härnösand, planeras en försäljning av biskopsgården. Motiven är dunkla. Vad jag förstår är de inte i första hand ekonomiska. Härnösands stift har en god och välordnad ekonomi. Det kan tyckas vara en lyxfråga att lyfta upp bevarandet av landets biskopsgårdar men jag tror att det finns viktiga aspekter som de förtroendevalda i stiftsstyrelserna bör tänka igenom innan de skyndar att lägga in bostadsannonser på stiftets biskopsgård på Hemnet eller var nu biskopsgårdar bjuds ut till försäljning.

Biskopsgårdarna är numera inga slutna borgar där biskopen residerar i lyx och flärd utan mera något av "stiftens hus". De flesta biskopar har gjort sina gårdar till "öppna hus" där inte bara stiftets präster och andra biskopar bjuds in utan där även stiftens skolor eller bussresor från något av stiftets alla hörn kan få komma på besök.

Biskopsgården i Härnösand.

Biskopsgården i Härnösand har under Tuulikki Koi-vunen Bylunds tid blivit något av en modell för hur det kan fungera med "öppna" biskopsgårdar.

Gården står öppen för en lång rad olika grupper och verksamheter. Under förra året besöktes biskopsgården i Härnösand av närmare 1000 personer. Genom biskopsgården synliggörs Svenska kyrkan på ett alldeles särskilt sätt i stiftsstad, förutom att gårdarna naturligtvis utgör en helt unik kulturmiljö som aldrig kan återskapas om de en gång försvinner. Jag är också övertygad om att de förtroendevalda som ivrar för att exempelvis biskopsgården i Härnösand ska bort biter sig själva i foten. De har inte alls sina väljare med sig. De flesta stiftsbor skulle nog, om de fick frågan, säga att de tycker dessa gårdar ska bevaras. Jag har som sagt svårt att förstå motiven bakom biskopsgårdarnas avveckling. Är det fråga om någon falsk ödmjukhet från kyrkopolitiskt håll? Används biskopsgårdarna som ett "öppet hus" som i Härnösand är det nog ingen som anklagar Svenska kyrkan för några lyxösa utsvävningar utan de flesta ser gårdarna som en bra och viktig mötesplats i stiftet och viktig för kyrkans lokala identitet och roll.

GÖRAN LUNDSTEDT

